

Johdattelu skenaariotyöskentelyyn

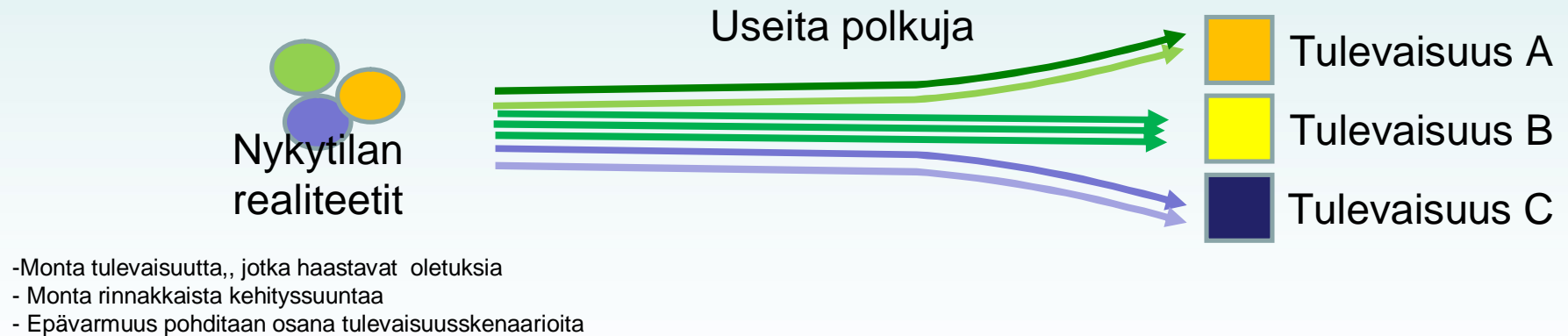
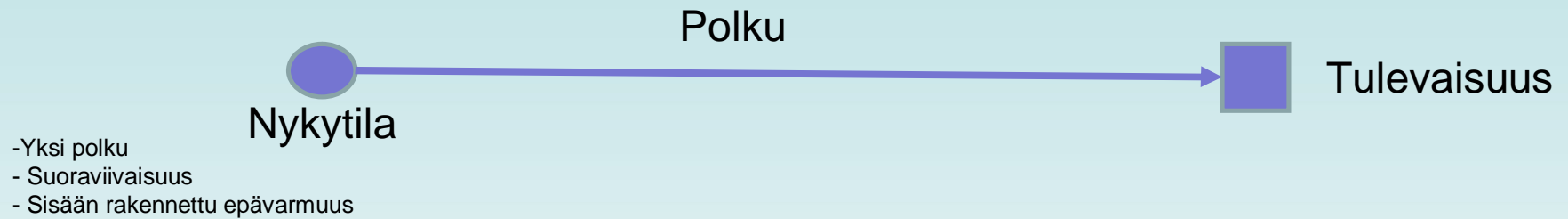
*Tapio Huomo, Toimitusjohtaja
HMV PublicPartner*

Skenaariotyöskentelyn tausta ja tavoitteet

- Virittäydytään työskentelyyn World Economic Forumin (WEF) tekemien skenaarioiden ja tehdyn verkkokyselyn pohjalta pohtimaan Suomen mineraalipolitiikan strategisia valintoja 2050
- Mikä on Suomen tarina 2050? Miltä Suomi näyttää 2050? Miten ”varaudumme” positiivisiin / negatiivisiin yllätyksiin? Mitä mineraalipolitiikassa pitäisi ottaa huomioon?
- Kaksi näkökulmaa
  - Varaudutaan ikäviin yllätyksiin (vaikeaa, osataanko arvata rajoituksia?)
  - Luodaan mahdollisuuksia (mitä bisneksiä, markkinoita, muita uusia oivalluksia)
- Nyt ei tehdä kokonaisia skenaarioita, vaan täydennetään kolmea WEF:n skenaariota Suomen kannalta
- Hyvä skenaario = uskottava ja todennäköinen, asiaankuuluva, haastava, riittävän erilainen, uusia kytkentöjä esiin tuova, mutta myös täsmällinen
...ja vastaa päätöksenteon kannalta kriittisiin kysymyksiin

Skenaariolla pyritään kuvaamaan enemmän kuin ennusteella

WEF:n skenaarioiden kriittiset suuntaajat ("epävarmuudet")

- Geo-ekonomiset näkymät
  - Hallitseeko Aasia vai jakautuvatko vahvuudet useille eri alueille?
  - Vähenevätkö vai lisääntyvätkö valtioiden muille maille asettamat rajoitteet?
  - Vapautuvatko markkinat vai lisääntykö kontrolli?
- Geopoliittiset globaalit näkymät
  - Vakiintuuko yhteinen poliittinen päätöksenteko vai muuttuuko se epävakaammaksi?
  - Lähestytäänkö keskeisissä näkemyksissä ideologisesti vai syntykö nurkkakuntia?
- Talouden näkymät
  - Voidaanko taloutta ja sen syklejä ennustaa, vai onko muutos ennakoimatonta?
  - Mikä on kansantuotteen (GDP) kasvu globaalisti – nopea, hidas, ei
- Ympäristönäkökulmat
  - Missä määrin yhteiskunnan tasolla ja poliitikkoja muodostettaessa otetaan huomioon ympäristönäkökohtia; ilmastonmuutos, luonto, kestävä kehitys....
  - ...Ovatko jo "seuraavat" ongelmat muhimassa? Onko tilaisuus jo menetetty?

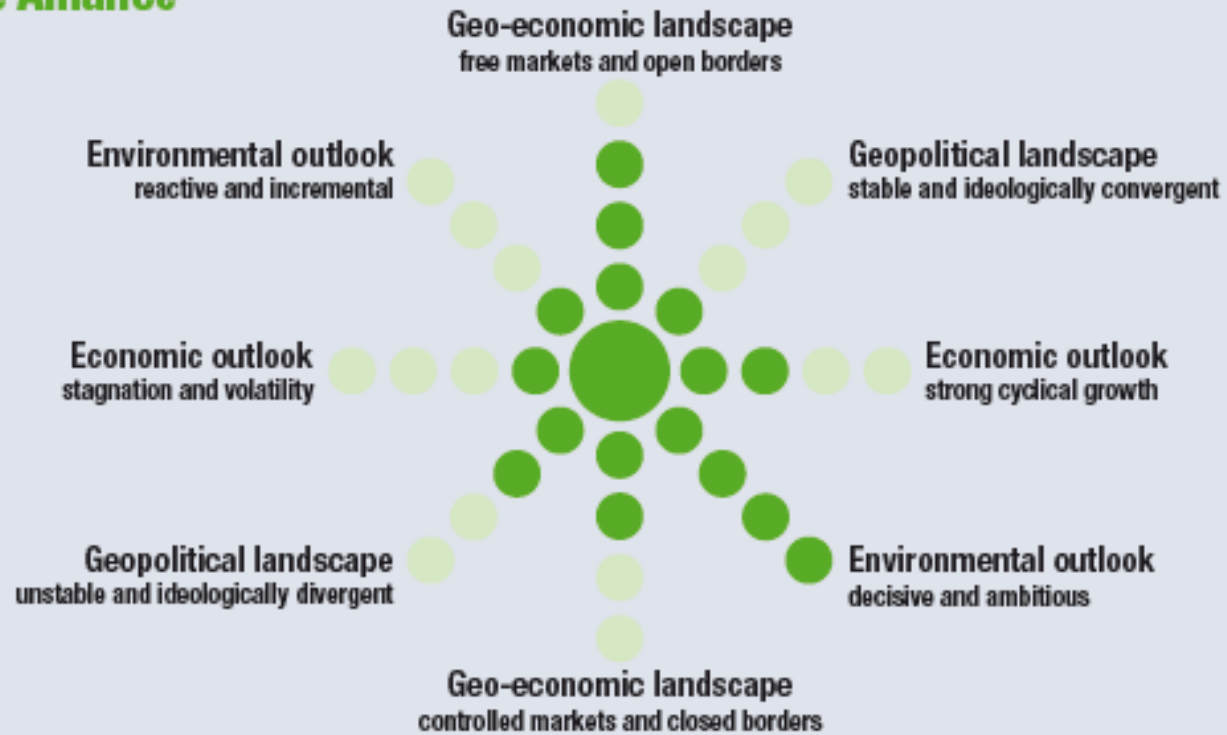
1. Skenaario: Green Trade Alliance (GTA), ”Vihreä Kauppaliittouma”

Maailma on jakautunut kahtia – osa maista kuuluu ”Vihreään Kauppaliittoumaan”, jonka missio on ”varmistaa ympäristön kestävä hyödyntäminen kilpailukykyisesti”. Näihin voi kuulua hyvinkin eri teollisella kehitysvaiheessa olevia maita ja myös kehitysmaita. Nämä maat ovat kokeneet perustavaa laatua olevia, kansakunnan elämäntapaan vaikuttavia muutoksia toisaalta innovaatioiden, toisaalta väistämättömän kehityksen kautta. GTA-maat suuntaavat toimiaan yhteisin päätöksin, kun taas muut maat toimivat riippumattomammin.

- Ympäristönormeilla on luotu GTA-maiden yhteisiä rajoitteita ulkopuolisille
- Gta-maiat ovat asettaneet rajoitteita ulkopuolisista maista suuntautuvaan toimintaan
- GTA-säännöt vs. muut säännöt
- GTA-maiden kansantuote / kasvu hidastunut
- GTA-maissa kierrätys vallitseva
- Ei-GTA-maat pyrkivät kasvuun joko esteitä poistamalla tai piittaamattomasti

1. Skenaario

Green Trade Alliance

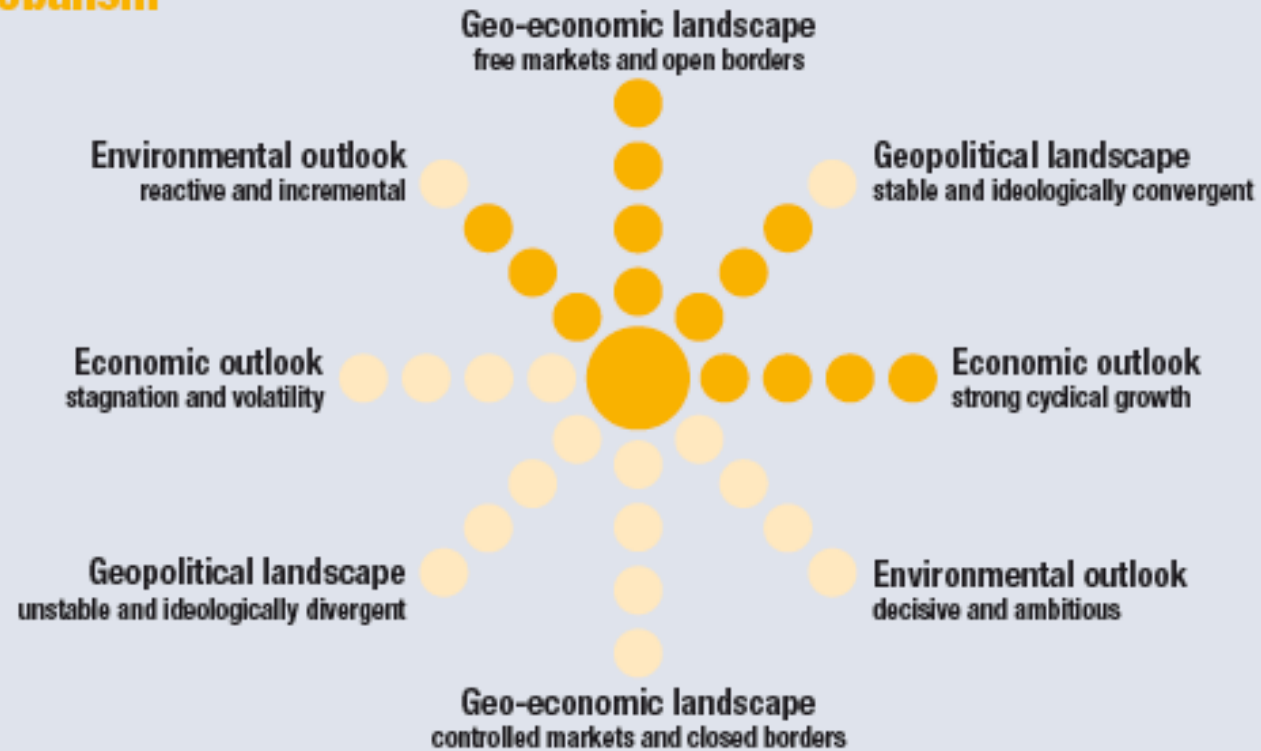
2. Skenaario: Rebased Globalism, ”Globalismin uudet painotukset”

Globaalin verkottumisen ja yhteistyön hyödyt ovat realisoituneet ja toiminta vakiintunut. Maailma on muuttunut moninapaiseksi ja erittäin mutkikkaaksi toimintaympäristöksi. Valtioiden painoarvo riippuu sekä pääomista että kontrollissa olevista luonnonvaroista. Luonnonvarojen suhteen rikkaat maat luovat itsellen sopivia sääntöjä. Myös kansalaisvaikuttaminen on vahvaa ja on tuottanut paikallisia sääntöjä, joihin myös globaalien yritysten on mukauduttava.

- Taloudellinen valta on sekä merkittäväillä varantojen kysyntä- että tarjontapoleilla
- Rajojen yli toimiminen vapaata
- Vapaa kauppa
- Tietyt valtiot pyrkivät kasvattamaan painoarvoaan jalostamalla itse varantonsa
- Laajakantoisia päätöksiä ei enää saada aikaan, vaan päädytään kahdenkeskisiin / liittoumatason sopimuksiin
- Paikallisen sääntelyn voimakas lisääntyminen globaalien politiikkojen sijaan
- Kohtalainen kansantuote ja kasvu
- Kysyntä korkea, myyjän markkinat
- Merkittävimmät uudet yritykset syntyvät kehittyvissä maissa
- Ei enää uskota merkittävien globaalien ”täyskäännösten” toimivuuteen

2. Skenaario

Rebased Globalism

3. Skenaario: Resource security, ”luonnonvarojen varmistaminen”

Globalisaation nimiin ei vannota – kansakunnat priorisoivat toimiaan omista intresseistään lähtien. Kansallisia varantoja hyödynnetään itsekkäästi ja ahnaasti, alueellisia, perustetaan varantokeskittyymiin perustuvia ja alueellisia ideologisia kartelleja, uuskolonialismi vahvistuu.

- Valtioilla vahva rooli markkinoiden ohjaajina
- Kaupan monimuotoiset rajoitteet ja sopimukset
- Rajoitetaan rajoja ylittävää tavara, rahan ja työvoiman liikkuvuutta
- Geopoliittinen epästabilius pysyvää
- Ideologiset liittoumat tulevat vallitseviksi
- Globaalisti hidasta kasvua
- Tuonnin korvaamisstrategioita tehdään
- Pääomavalttaisten liiketoimintojen rahoitusvaikeudet (kuten kaivokset)
- Hintojen heittelehtiminen
- Käytetään ympäristöä huomioimatta helpoiten käsillä olevaa teknologiaa ja varantoja

3. Skenaario

Resource Security

